

OBSAH

ÚVOD	9
ČÁST I — PROBLEMATIKA OCHRANY OVZDUŠÍ JAKO SLOŽKY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ	15
1. Význam otázek životního prostředí v období vědeckotechnické revoluce	15
2. Zásady socialistické péče o životní prostředí	17
3. Právní úprava péče o životní prostředí	26
4. Úloha práva při zajišťování péče socialistického státu o životní prostředí	30
5. Péče o životní prostředí při projednávání kontroly plnění vládních prohlášení	35
6. Péče o čistotu ovzduší jako součást péče o životní prostředí	39
7. Ochrana čistoty ovzduší ve vztahu k některým složkám péče o životní prostředí	44
ČÁST II — PRÁVNÍ USTANOVENÍ TÝKAJÍCÍ SE NEBO DOTÝKAJÍCÍ SE ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ S OHLEDEM NA ČISTOTU OVZDUŠÍ	48
1. Právní předpisy týkající se všeobecně životního prostředí	51
1.1 Ústava Československé socialistické republiky	51
1.2 Zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu	52
1.3 Vyhláška ministerstva zdravotnictví č. 45/1966 Sb., o vytváření a ochraně zdravých životních podmínek v ČSR, ve znění vyplývajícím ze zákona ČNR č. 146/1971 Sb.	57
1.4 Zákon č. 69/1967 Sb., o národních výborech	61
2. Právní ochrana čistoty ovzduší	63
2.1 Zákon č. 35/1967 Sb., o opatřeních proti znečišťování ovzduší ve znění zákona ČNR č. 146/1971 Sb.	66
2.1.1 Pojmy znečišťování ovzduší	68
2.1.2 Poplatky za znečišťování ovzduší	70
2.1.3 Pokuty za znečišťování ovzduší	73
2.1.4 Řízení o poplatcích a pokutách	75
2.1.5 Penále	78
2.1.6 Placení poplatků a pokut a jejich splatnost	79
2.1.7 Naložení s výnosem poplatků a pokut za znečišťování ovzduší	79
2.1.8 Porušení právních předpisů na ochranu ovzduší občanem	82
2.1.9 Základní údaje z přílohy k zákonu č. 35/1967 Sb.	83
A. Přípustná míra znečišťování ovzduší při spalování paliv a podklad pro výpočet poplatků	83
B. Přípustná míra znečišťování ovzduší při technologických výrobních procesech a podklad pro výpočet poplatků	83

C. Přípustná míra znečišťování ovzduší tuhými látkami při výrobě slínku, cementu a vápna	83
D. Vzorec pro výpočet poplatků	85
E. Hranice množství vypouštěných škodlivin, od něhož počíná oznamovací povinnost	85
2.2 Směrnice ministerstva zdravotnictví ČSR č. 58/1981 Sb., o zásadních hygienických požadavcích, o nejvyšších přípustných koncentracích nejzávažnějších škodlivin v ovzduší a o hodnocení stupně jeho znečištění	86
2.2.1 Přípustné koncentrace nejzávažnějších škodlivin v ovzduší	88
2.2.2 Stanovení indexu znečištění ovzduší	89
2.3 Vládní vyhláška č. 40/1963 Sb., o náhradě škod, způsobených exhalacemi socialistickým zemědělským a lesním organizacím	92
2.4 Směrnice ministerstva zemědělství, lesního a vodního hospodář- ství č. j. 74 849/63 k provedení vládní vyhlášky č. 40/1963 Sb., o náhradě škod způsobených socialistickým zemědělským a les- ním organizacím	95
3. Právní předpisy upravující právní vztahy k jiným složkám životního prostředí, jež se dotýkají (nebo se mohou dotýkat) ochrany čistoty ovzduší	97
3.1 Zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)	100
3.2 Vyhláška ministerstva zdravotnictví ČSR č. 59/1972 Sb., o ochraně zdraví před ionizujícím zářením	103
3.3 Řešení znečišťování ovzduší výfukovými plyny motorových vozidel	103
3.3.1 Vyhláška federálního ministerstva dopravy č. 90/1975 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích	105
3.3.2 Vyhláška federálního ministerstva vnitra č. 100/1975 Sb., o pravidlech silničního provozu, ve znění vyhlášky č. 136/1978 Sb. a č. 70/1979 Sb.	106
3.4 Vyhláška federálního ministerstva dopravy č. 155/1973 Sb., kterou se vydává řád plavební bezpečnosti na vnitrozemských vodních cestách, ve znění vyplývajícím z výnosu federálního ministerstva dopravy č. 9806/1975—25, reg. v částce č. 14/1975 Sb., a výnosu č. 24 334/80, reg. v částce č. 2/1981 Sb.	106
3.5 Vyhláška Ústřední správy energetiky č. 38/1963 Sb., o zřizování a provozování zařízení na výrobu a rozvod tepla, ve znění vyplývajícím ze zákona ČNR č. 146/1971 Sb.	106
3.6 Vládní nařízení č. 56/1967 Sb., o jedech a jiných látkách škodlivých zdraví	107
3.7 Vyhláška ministerstva zdravotnictví a spravedlnosti č. 57/1967 Sb., kterou se provádí vládní nařízení o jedech a jiných látkách škodlivých zdraví, ve znění vyplývajícím v ČSR z příl. C pol. 37 zákona č. 146/1971 Sb. a č. 146/1980 Sb.	108
3.8 Vyhláška ministerstva zdravotnictví ČSR č. 13/1977 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací	109
4. Právní předpisy řešící odpovědnost za způsobené škody	111
4.1 Občanský zákoník č. 40/1964 Sb., ve znění dalších předpisů	111
4.2 Hospodářský zákoník č. 109/1964 Sb., ve znění dalších předpisů	113
4.3 Zákoník práce č. 65/1965 Sb., ve znění dalších předpisů a nařízení vlády ČSSR č. 54/1975 Sb., kterým se zákoník práce provádí	114

4.4 Ustanovení zákona č. 35/1967 Sb., o opatřeních proti znečišťování ovzduší [viz též kap. II—2.1]	114
4.5 Vládní vyhláška č. 40/1963 Sb., o náhradě škod způsobených exhalacemi zemědělským a lesním organizacím [viz též kap. II—2.3]	115
4.6 Zákon č. 53/1966 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění zák. č. 124/1976 Sb.	116
4.7 Zákon č. 61/1977 Sb., o lesích	117
4.8 Vládní nařízení č. 46/1967 Sb., o vypořádání škod způsobených provozní hospodářskou činností socialistických organizací na hmotném majetku socialistických organizací a o náhradách v investiční výrobě	118
5. Sankce za porušení právních předpisů na ochranu čistoty ovzduší (v rámci péče o životní prostředí)	118
5.1 Zákon č. 35/1967 Sb., o opatřeních proti znečišťování ovzduší [viz též kap. II—2.1 a II—4.4]	
5.2 Zákon ČNR č. 36/1975 Sb., o pokutách za porušení právních předpisů o vytváření a ochraně zdravých životních podmínek	119
5.3 Všeobecné trestněprávní normy	121
5.3.1 Trestní zákon č. 140/1961 Sb., ve znění dalších předpisů	121
5.3.2 Zákon č. 150/1969 Sb., o přečinech, ve znění vyplývajícím ze zákona č. 46/1973 Sb.	124
5.3.3 Zákon č. 60/1961 Sb., o úkolech národních výborů při zajišťování socialistického pořádku	125
5.4 Zákony a předpisy pojednávající o složkách životního prostředí, nebo dotýkající se životního prostředí, které obsahují trestněprávní (sankční) ustanovení i pro ochranu ovzduší	127
5.4.1 Ve vodním hospodářství	127
5.4.2 V zemědělství	128
5.4.3 V lesním hospodářství	128
5.4.4 Ve stavebnictví	128

ČÁST III — ZAJIŠŤOVÁNÍ PĚČE O ČISTOTU OVZDUŠÍ V RÁMCI PĚČE O ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	129
1. Institucionální organizační uspořádání	129
2. Na federální úrovni	129
3. Na národní úrovni — úkoly ústředních orgánů	131
3.1 Ministerstvo lesního a vodního hospodářství ČSR — Česká technická inspekce ochrany ovzduší	131
3.2 Ministerstvo zdravotnictví ČSR — Hlavní hygienik, hygienická služba	133
3.3 Česká komise pro vědeckotechnický a investiční rozvoj	133
3.4 Ministerstvo vnitra ČSR	134
3.5 Ministerstvo zemědělství a výživy ČSR	134
3.6 Ministerstvo kultury ČSR	134
3.7 Ministerstvo práce a sociálních věcí ČSR	134
3.8 Další ústřední orgány	134
4. Úloha národních výborů v péči o čistotu ovzduší	134
4.1 Na místní úrovni	134
4.1.1 Místní národní výbory	135
4.1.2 Národní výbory ve střediskových obcích	136
4.1.3 Městské národní výbory	136

4.1.4 Okresní [obvodní] národní výbory	137
4.1.5 Krajské národní výbory	138
4.2 Samostatná působnost národních výborů v otázkách péče o životní prostředí	139
ZÁVĚR ,	140
Literatura	148